

EESTI PANK

TEABELEHT

Nr 8 (239)

29. detsember 2003

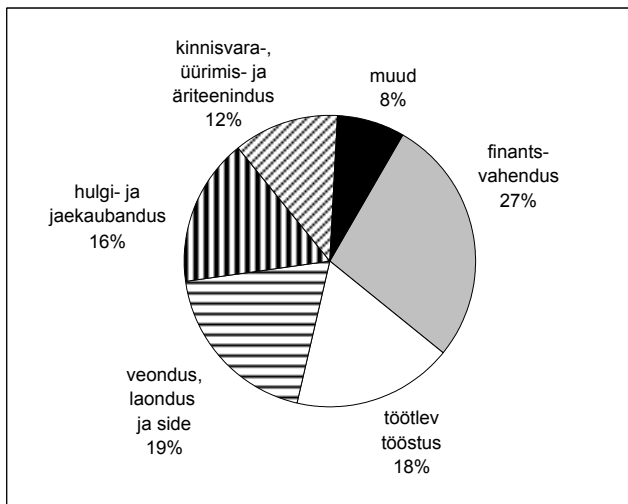
EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. septembril 2003

2003. a III kvartali lõpul ulatusid kõik Eestisse tehtud välisinvesteeringud 152,6 miljardi kroonini. Neist ligi 54% ehk 81,8 miljardit krooni moodustasid **otseinvesteeringud**, mis oma põhisias välisvõlga ei suurenda (vt tabel 1). Välisinvestorid on enim investeerinud finantsvahendusse (27% otseinvesteeringuist), veondusse, laondusse ja sidosse (19%), töötlevasse tööstusse (18%) ning hulgi- ja jaekaubandusse (16%; vt joonis 1). Ligi 70% otseinvesteeringuist on pärit kahest riigist – Rootsist (39%) ja Soomest (28%; vt joonis 2).

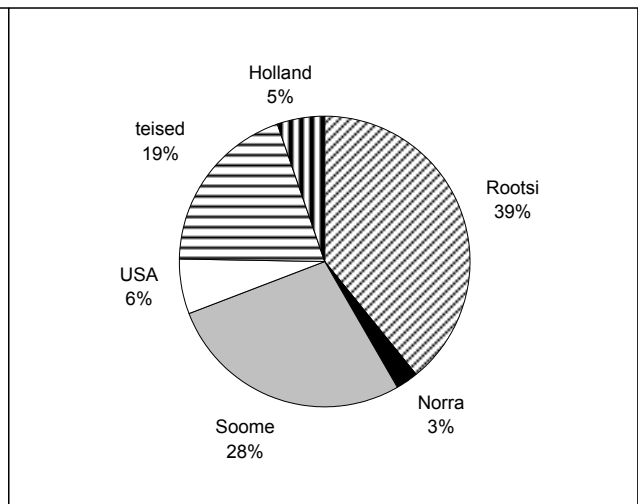
Tabel 1. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)¹

VÄLISAKTIVA (VÄLISNÕUDED)	30.06.2003	%	30.09.2003	%
Otseinvesteeringud välismaal	11 203,8	17,2	12 277,6	18,2
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	7 339,0	11,2	8 261,5	12,2
Muu kapital	3 864,8	5,9	4 016,1	6,0
Portfelliinvesteeringud välismaal	14 703,9	22,5	16 349,1	24,2
Omandiväärtpaberid	859,1	1,3	1 120,0	1,7
Võlaväärtpaberid	13 844,8	21,2	15 229,1	22,6
Pikaajalised	6 898,2	10,6	7 540,4	11,2
Lühiajalised	6 946,6	10,6	7 688,7	11,4
Tuletisinstrumendid	264,0	0,4	315,5	0,5
Muud investeeringud	23 777,9	36,4	22 671,9	33,6
Kaubanduskrediit	5 269,9	8,1	5 125,7	7,6
Laenuid	14 710,3	22,5	11 756,8	17,4
Pikaajalised	5 118,9	7,8	3 982,3	5,9
Lühiajalised	9 591,4	14,7	7 774,5	11,5
Hoiused	3 108,6	4,8	3 802,1	5,6
Muud nõuded	689,1	1,1	1 987,3	2,9
Reservid	15 288,5	23,4	15 881,8	23,5
VÄLISNÕUDED KOKKU	65 238,1	100,0	67 495,0	100,0
VÄLISPASSIVA (VÄLISKOHUSTUSED)				
Otseinvesteeringud Eestis	76 540,0	52,7	81 794,2	53,6
Aksia(osa)kapital ja reinvesteeritud tulu	61 695,2	42,4	67 208,5	44,0
Muu kapital	14 844,8	10,2	14 585,7	9,6
Portfelliinvesteeringud Eestis	22 753,3	15,7	23 221,5	15,2
Omandiväärtpaberid	10 231,3	7,0	10 660,5	7,0
Võlaväärtpaberid	12 522,0	8,6	12 561,0	8,2
Pikaajalised	12 457,9	8,6	12 503,0	8,2
Lühiajalised	64,1	0,0	58,0	0,0
Tuletisinstrumendid	228,8	0,2	219,4	0,1
Muud investeeringud	45 822,3	31,5	47 373,0	31,0
Kaubanduskrediit	7 563,5	5,2	7 288,9	4,8
Laenuid	22 692,3	15,6	23 692,5	15,5
Pikaajalised	19 129,0	13,2	20 288,9	13,3
Lühiajalised	3 563,3	2,5	3 403,6	2,2
Hoiused	12 697,3	8,7	13 997,6	9,2
Muud kohustused	2 869,2	2,0	2 394,0	1,6
VÄLISKOHUSTUSED KOKKU	145 344,4	100,0	152 608,1	100,0
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-80 106,3		-85 112,2	
sh lühiajaline	-6 505,3		-5 677,2	
pikaajaline	-73 601,0		-79 435,0	

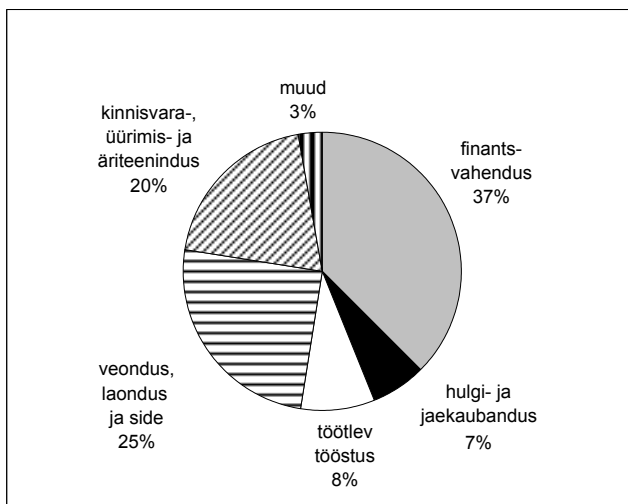
¹ Vastavalt täiendava informatsiooni laekumisele on korrigeeritud eelmise perioodi andmeid

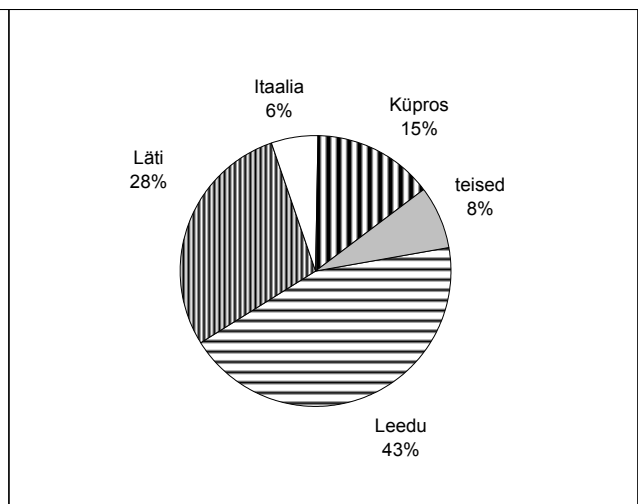
Joonis 1. Otseinvesteeringud Eestis tegevusalati 30. septembril 2003

Joonis 2. Otseinvesteeringud Eestis riigiti 30. septembril 2003

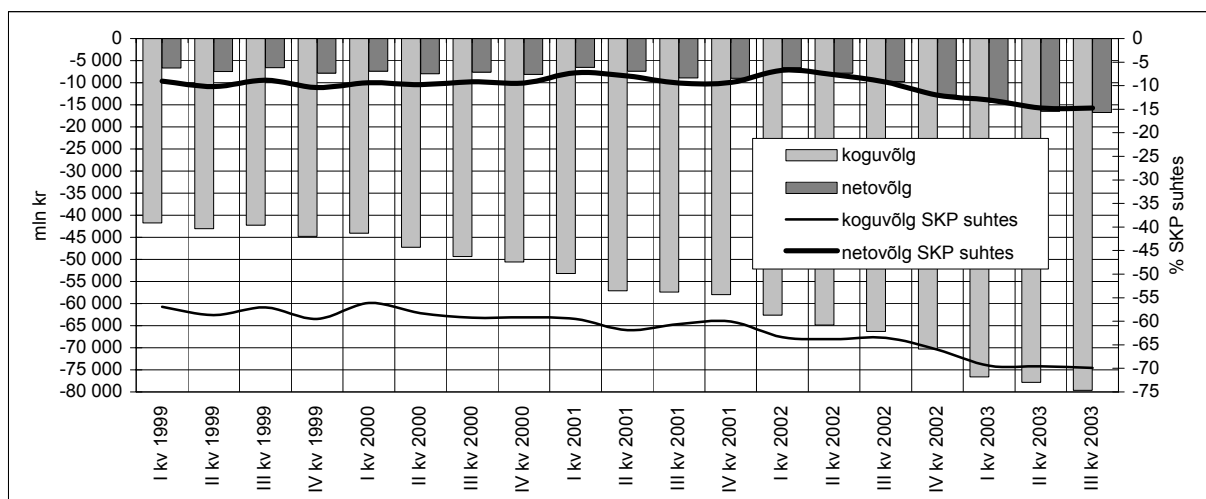
Joonis 3. Eesti otseinvesteeringud välismaal tegevusalati 30. septembril 2003

Joonis 4. Eesti otseinvesteeringud välismaal riigiti 30. septembril 2003

Tabel 2. Eesti välisvõlg (mln kr)

	30.06.2003	%	30.09.2003	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsussektor	3 622,6	4,7	3 697,1	4,6
Lühiajalised				
Pikaajalised	3 622,6	4,7	3 697,1	4,6
II. Keskpank	208,3	0,3	31,7	0,0
Lühiajalised	208,3	0,3	31,7	0,0
Pikaajalised				
III. Krediidiasutused	28 435,6	36,5	30 359,2	38,1
Lühiajalised	11 119,9	14,3	12 381,1	15,6
Pikaajalised	17 315,7	22,2	17 978,1	22,6
IV. Muud sektorid	26 077,8	33,5	25 846,0	32,5
Lühiajalised	11 058,3	14,2	10 366,9	13,0
Pikaajalised	15 019,5	19,3	15 479,1	19,4
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	19 491,4	25,0	19 684,7	24,7
KOGUVÄLISVÕLG	77 835,7	100,0	79 618,7	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsussektor	7 307,1	11,9	10 096,9	16,1
Lühiajalised	4 132,2	6,7	6 867,4	10,9
Pikaajalised	3 174,9	5,2	3 229,5	5,1
II. Keskpank	15 259,0	24,9	15 846,1	25,2
Lühiajalised	11 932,8	19,4	12 789,2	20,3
Pikaajalised	3 326,2	5,4	3 056,9	4,9
III. Krediidiasutused	13 872,6	22,6	12 106,0	19,3
Lühiajalised	12 442,5	20,3	10 619,0	16,9
Pikaajalised	1 430,1	2,3	1 487,0	2,4
IV. Muud sektorid	16 431,3	26,8	15 686,4	25,0
Lühiajalised	8 967,3	14,6	8 827,9	14,0
Pikaajalised	7 464,0	12,2	6 858,5	10,9
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	8 511,4	13,9	9 115,1	14,5
VÕLANÕUDED KOKKU	61 381,4	100,0	62 850,5	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsussektor	3 684,5		6 399,8	
Lühiajaline	4 132,2		6 867,4	
Pikaajaline	-447,7		-467,6	
II. Keskpank	15 050,7		15 814,4	
Lühiajaline	11 724,5		12 757,5	
Pikaajaline	3 326,2		3 056,9	
III. Krediidiasutused	-14 563,0		-18 253,2	
Lühiajaline	1 322,6		-1 762,1	
Pikaajaline	-15 885,6		-16 491,1	
IV. Muud sektorid	-9 646,5		-10 159,6	
Lühiajaline	-2 091,0		-1 539,0	
Pikaajaline	-7 555,5		-8 620,6	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-10 980,0		-10 569,6	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-16 454,3		-16 768,2	

Joonis 5. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Lisaks otseinvesteeringuile on Eestisse olulisel määral kapitali paigutatud **muude investeeringute** (laenud, hoiused jm) vormis (31%) ning **portfelliinvesteeringutena** (15%). Võrreldes kvartal varasema seisuga, on portfelliinvesteeringute osakaal otseinvesteeringute osakaalu suurenemise arvel mõnevõrra vähenenud.

Eesti investeeringud välismaale suurenesid võrreldes II kvartali lõpuga ning olid III kvartali lõpus 67,5 miljardit krooni. Sellest 57% moodustasid **laenud, hoiused ning keskpanga kulla- ja välisvaluutareserv.** Otseinvesteeringute osatähtsus kõigist välismaale tehtud investeeringuist oli 18%. Siingi olid eelistatumad tegevusalad finantsvahendus (37% kõigist otseinvesteeringuist) ning veondus, laondus ja side (25%), lisaks kinnisvara-, üürimis- ja äriteenindus (20%; vt joonis 3). 71% välismaale paigutatud Eesti kapitalist on läinud teistesse Balti riikidesse – Leetu (43%) ja Lätti (28%; vt joonis 4).

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2003. a III kvartali lõpus 85,1 miljardi krooni ulatuses negatiivne ehk 73% oodatava sisemajanduse koguprodukti (SKP) suhtes. Netoinvesteeringu positsioonist moodustas 93% pikaajaline kapital.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused olid 30. septembril 2003. aastal 79,6 miljardit krooni (69% oodatava SKP suhtes) ja Eesti netovälisvõlg (võla iseloomuga välisnõuete ja -kohustuste vahe) 16,8 miljardit krooni (14,5% oodatava SKP suhtes; vt tabel 2). Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid pikaajalised võlakohustused 62% koguvõlast. Võlanõuete puhul oli tegemist aga valdavalt lühiajalise kapitaliga (73%). Kogu- ja netovälisvõla dünaamikat iseloomustab joonis 5.

* * * * *

Eesti rahvusvaheline investeeringu positsioon ja koguvälisvõlg seisuga 31. detsember 2003 avaldatakse Eesti Panga koduleheküljel (<http://www.eestipank.info>) 29. märtsil 2004 kell 12.

PS Avaldamisel või tsiteerimisel palume viidata allikale.

Eesti Panga rahvusvaheliste ja avalike suhete osakond